

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Ecclesiastici qua ratione poßint licitè organis in suis Ecclesis vti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

Organorum vsus. 437

te licentiæ sui superioris: ex parte moturi ad suscipiendum ordinem, si ob lucrum &c.

Ecclesiastici qua ratione possint licitè organis in suis Ecclesiis uti.

Organorum vsus in Ecclesia licet sit nouus (in cuius signum Ecclesia Romana adhuc non vitur eis coram pontifice) licitus tamen est pro carnalibus adhuc fidelibus & imperfectis. Nulla tamen ratione licitum est inter diuina in organis canere seu pulsare seculares cantus, aut plausus: aut, quod peius est, turpes & amatorias cantilenas. Et ratio est: quia sonus organorum appositus est diuinis officiis, vt pars Ecclesiasticæ solennitatis. Inserere autem diuinis vt partem solennitatis prophana & turpia, nihil aliud est quàm coniungere Christum cum Belial, lucem cum tenebris. Vnde per se loquedo, crimen est superstitionis sacrilegæ: & peccatum mortale talis mixtio: contraria tam fini diuini cultus, scilicet vt excitetur deuotio, quàm veritati Ecclesiæ, contra cuius ordinationem loco antiphonarū & diuinæ laudis offeruntur ex ipsius Ecclesiæ persona prophana hæc à falsariis ministris. Nec excusant ex eo quod sonus abstrahit ab omni materia, & quælibet melodia soni potest ad sacra verba applicari. Tum quia secundum rei veritatem isti soni fiunt vt accommodati ad delectationem auditorum: qui non nouerunt illos nisi vt sonos illorum verborum prophanorū aut turpium. In cuius signum audientes, ex illo sono excitantur ad illa prophana seu turpia, vt experientia testatur: ita quod non est locus inficiationi. Tū quia cantus etiam abstrahit ab omni materia: & tamē Ecclesia interdixit prophetanos cantus in Ecclesia: vt cantus theatrales: vt patet dist. xcii. cap. cantantes. Memento hic Apostolicæ sententiæ, Nolite errare, Deus non iridetur aut fallitur.

438 Ornatus exterior.

fallitur. Inuoluuntur autem eodem crimine non solum pulsantes, sed qui conducunt & consentiunt pulsantibus hæc: ut impleatur scriptura, Gloriantur in te, in medio solennitatis tuæ. Excusandos tamen illos crediderim, qui simplici corde credentes licere non turpia, sed vana quasi pro recreatione pulsare, pro eo quod ubique sic vident fieri, errauerunt: ita quod si sciissent criminofum esse non fecissent. tales enim ex ignorantia probabili errauerunt: quia Ecclesiastici pastores non quæsierunt quæ I E S V Christi sunt. Excusantur à tanto, quamuis non à toto.

A turpium autem sono nulla ignorantia excusare potest, quia continet statim dissonantiam & contrarietatem ad I E S V Christi solennitatem.

Actus exterior præcipue ornatus, an & quando vertatur in peccatum.

Ornatus exterioris peccatum ex septem capitibus pendet. Primò, ex fine ornantis se. Secundò, ex solitudine eiusdem. Tertiò, ex consuetudine seu lege. Quartò, ex qualitate ornatus in se. Quintò, ex fuce. Sextò, ex pretiositate. Septimò, ex scandalo.

Caput primum commune est etiam quibuscumque bonis operibus, & propterea manifestum est.

Si enim quis ornat se ob superbiam, inanem gloriam, aut ad prouocandum ad malum &c. & ipse ornatus malus est iuxta malitiam illius finis: Ita quod si finis est peccatum veniale (puta ut appareat pulchra, aut ditior, aut superior) vanitas est, ac per hoc veniale peccatum.

Si verò finis est peccatum mortale (ut si intendit prouocare ad sui malam concupiscentiam) ipse quoque ornatus est mortale peccatum.

Caput secundum (scilicet affectuosa sollicitudo ad
orna